

نام درس: اختلالات صوت

تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

پیش نیاز: فیزیک صوت

نوع واحد: نظری - عملی

مدرس:

شرح درس:

در این درس دانشجویان با انواع اختلالات صوت، علل آنها، شیوه های ارزیابی و درمان و نیز تشخیص افتراقی اختلالات صوت آشنا شده و بتوانند کاربرد شیوه های ارزیابی و گفتاردرمانی اختلالات صوت را فراگیرند.

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با

- آسیب شناسی اختلالات صوت
- ارزیابی اختلالات صوت
- درمان انواع اختلالات صوت و حنجره
- گفتاردرمانی اختلالات صوت

اهداف اختصاصی:

۱. تعریف صوت:

۲. ویژگیهای صوت طبیعی:

دانشجو با صوت آشنا شده، ویژگیهای آکوستیکی آن را شناخته و معیارهای یک صوت طبیعی را می شناسد.

۳. تولید صوت:

دانشجو با اندامهای تولید صوت و نیز عملکرد هر کدام در حین تولید صوت آشنا می شود. همچنین اعصاب مغزی و عضلات دخیل در تولید صوت را بشناسد.

۴. تحول صوت از نوزادی تا بزرگسالی:

دانشجو با تحول صوت و ویژگیهای صوت در دوران

- نوزادی
- بلوغ
- کودکی
- پیری
- نوجوانی

آشنا می شود.

۵. پارامترهای صوت:

دانشجو با پارامترهای کمی و کیفی صوت آشنا می شود.

- پارامترهای کمی شامل: FO, intensity, FO range, min FO, max FO, jitter, shimmer, s/z ratio,
- پارامترهای کیفی شامل: hoarseness, breathiness, harshness, pitch, loudness

۶. انواع اختلالات صوت:

دانشجو با انواع اختلالات صوت آشنا شده و ویژگیهای هر کدام را بشناسد.

➤ اختلالات با منشا عضوی:

شاخی شدگی، ندول، پاپیلوما، زخم ناشی از تماس، لکه شدگی تارآواها، لارنژیت حاد و مزمن، پولیپ، سرطان حنجره، فلجی تارهای صوتی، اختلالات صوت در آسیبهای حرکتی گفتار، لارنژکتومی، بیماری های مادرزادی، بیماریهای دژنراتیو سیستم اعصاب مرکزی .

➤ اختلالات با منشا کارکردی:

بی صدایی عملکردی، پرکاری تارآواها، کمانی شدگی، دیسفونی اسپاستیک، صدای زیر غیر طبیعی در مردان و زنان، صدای کاذب، صوت افراد مسن، آسیبهای صوت حرفه ای.

دانشجو باید بتواند با ویژگیهای کمی و کیفی این اختلالات آشنا شده و بین این اختلالات تشخیص افتراقی قائل شود.

۷. علل انواع اختلالات صوت:

دانشجو با علل بروز بیماریهای حنجره و اختلالات صوت آشنا می شود تا بتواند در زمینه پیشگیری و پیش آگهی بیماری تصمیم گیری نماید.

۸. ارزیابی اختلالات صوت:

➤ ارزیابی بالینی:

- دانشجو با شیوه های مختلف ارزیابی بالینی آشنا می شود تا بتواند در شروع درمان با استفاده از آنها اختلال و علایم آن را تشخیص دهد و بهترین شیوه درمان را به کار گیرد.
- شیوه های ارزیابی بالینی شامل دیدن (از طریق آینه لارینگوسکوپ و مشاهده ساختار بیرونی حنجره) شنیدن (آموزش دادن قوه شنیداری به منظور تشخیص علائم کیفی صوت و مقایسه با صوت طبیعی) حس کردن می باشد.

➤ ارزیابی آزمایشگاهی:

دانشجو با ابزار و شیوه های ارزیابی آزمایشگاهی و نحوه کار آشنا شده تا بتواند از آنها در محیط کلینیک و در مواجهه با بیمار استفاده کند. دانشجو کار با دستگاههای DR, speech, Nasal view, palatograph, Snors, stroboscope فرامی گیرد.

۹. گفتاردرمانی در اختلالات صوت:

➤ اهداف گفتاردرمانی:

دانشجو با فلسفه گفتاردرمانی در اختلالات صوت آشنا می شود .

➤ شیوه های گفتاردرمانی:

دانشجو با شیوه های مختلف گفتاردرمانی در انواع اختلالات صوت آشنا می شود و می آموزد که با توجه به نوع و علل اختلال و نیز نتایج ارزیابی متناسب ترین روش درمان را برگزیند.

- دانشجو باید با شیوه های درمان در گروه های زیر زیر آشنا شود:
- روشهای گفتاردرمانی در اختلالات صوت دوران کودکی
- روشهای گفتاردرمانی در اختلالات صوت دوران بلوغ
- روشهای گفتاردرمانی در اختلالات صوت بزرگسالی
- روشهای گفتاردرمانی در اختلالات صوت در پیری
- روشهای گفتاردرمانی در اختلالات صوت در بیماریهای نوروژنیک

- روشهای گفتاردرمانی در بیماران پس از لارنجکتومی

➤ برنامه ریزی و اجرای گفتاردرمانی:

دانشجو پس از آشنایی با انواع روشهای درمان اختلالات صوت می آموزد چگونه این شیوه ها را به کار برده و short term و long term plan برنامه درمانی را تنظیم و اجرا کند.

۱۰. سایر روشهای درمان: روان درمانی، درمان دارویی و جراحی:

دانشجو با سایر روشهای درمانی دیگر آشنا شده و موارد لزوم آنها را در حیطه بیماران گفتاردرمانی بشناسد. همچنین دانشجو باید با عوارض و نیز منافع هر شیوه درمانی دیگر و تداخلات آنها با گفتاردرمانی آشنا شود.

عملی (۳۴ ساعت)

۱. مشاهده از ارزیابی و گفتاردرمانی اشخاص مبتلا به اختلالات جسمی و عملکردی صوت

دانشجو در محیط بالینی یا در کلاس درس و بوسیله فیلمهای کمک آموزشی روند ارزیابی و درمان را در بیماریهای مختلف صوت پیگیری میکند.

۲. تهیه گزارش از ویژگیهای جسمی، حرکتی، رفتاری، شناختی، گفتاری و زبانی بیمار

دانشجو تمام جزئیات دخیل در درمان را مشاهده می کند و جمع بنده خود را در قابل گزارش ارائه می دهد.

۳. بررسی و تهیه گزارش تاثیر اختلال بر بیمار، خانواده و اطرافیان او و برعکس

دانشجو به مشاهده و آنالیز تاثیرات جانبی بیماری می پردازد و بدین وسیله لزوم درمان موثر و مناسب را می آموزد. دانشجو مشاهدات خود را در قالب گزارش ارائه می دهد.

۴. اجرای عملی روشهای ارزیابی و گفتاردرمانی

دانشجو با توجه به مطالب آموخته شده در بخش نظری و نیز مشاهدات خود موارد آموخته شده را شخصا اجرا می کند. با این کار دانشجو قادر خواهد شد که روشهای آموزش داده شده را بهتر درک کند و کمبود های خود را در حیطه درمان بشناسد.

۵. تجزیه و تحلیل نتایج مشاهده و ارزیابی و طرح ریزی برنامه گفتاردرمانی

- دانشجو باید نتایج مشاهدات خود را جمع آوری کرده آنها را آنالیز کند
- دانشجو باید یک طرح درمانی برای یک بیمار خاص فرضی ایجاد نماید.
- دانشجو باید طرح درمانی خود را به short term plan و long term plan تقسیم کند و جزئیات را دقیقاً بیان نماید.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی به صورت:

- امتحان ۴ گزینه ای در میان ترم از مباحث نظری - ۵ نمره
- امتحان تشریحی در پایان ترم از مباحث بالینی و نظری - ۱۰ نمره
- ارایه گزارش نهایی از مشاهدات صورت گرفته - ۳ نمره
- ارایه یک طرح درمانی برای یک بیمار فرضی - ۲ نمره

منابع:

1. Colton, Casper & Raymond, Jania. 2006.Understanding voice problems .U.S.A
2. Aronson, Arnold E. Clinical voice disorders: An interdisciplinary approach. second edition .new York : Thieme pub
- 3.Stemple J.C. Clinical vce pathology. U.S.A :Singular
- 4.Robins J.S.L .Diagnosis &treatment of voice disorders. U.S.A ,Thieme pub
- 5.Murry M. Management of voice disorders. England chapman pub